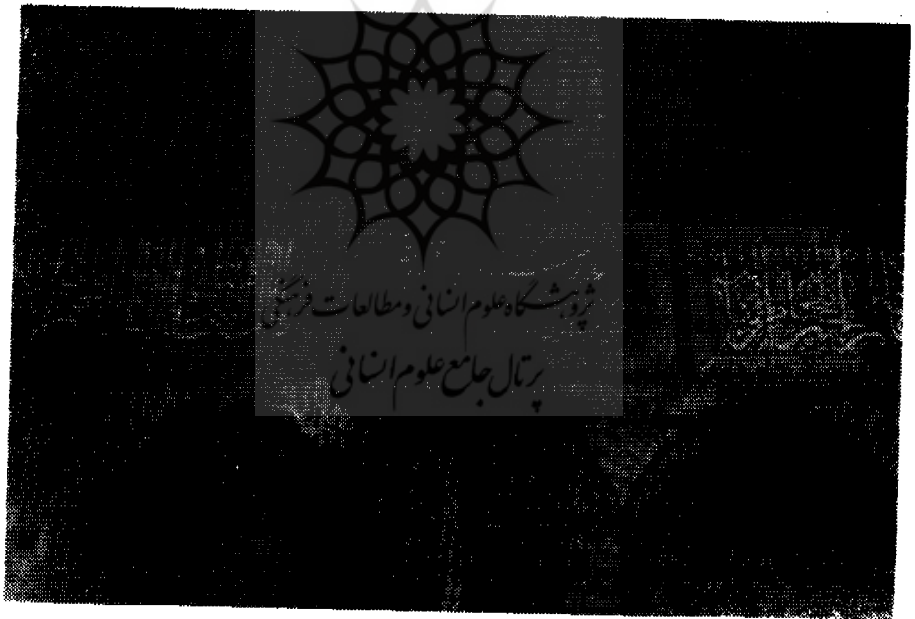

مدارس قدیم مشہد

(۱۰)

مدرسه باقریہ

نام اصلی این مدرسه : « مدرسۂ سمیعہ » می باشد کہ چون باجازه ملا محمد باقر مجتہد سبزواری ، شیخ الاسلام زمان شاه سلیمان صفوی از مال ملا محمد سمیع سبزواری ساخته شدہ بنام وی مشہور گردیدہ . این مدرسہ در قسمت شمالی خیابان نادری نزدیک بست (فلکہ حضرت) قرار گرفتہ ، و یکی از ابنیہ روزگار صفوی است کہ بسال ۱۰۸۳ ہجری ساخته شدہ . سردر این مدرسہ کتیبہای دارد بخط رفاع کہ بر سنگ چنین نقر شدہ :

قد اتفاق اتمام بناء هذه المدرسة الشريفة -

السميعية في أيام دولت السلطان الاعظم والحقان

المعظم مولی ملوك العرب والترك والعجم ذی-

الشوكة الاسكندرية والحشمة السليمانية ، السلطان

بن السلطان السلطان والحقان بن الحقان بن -

الحقان ابوالمظفر المنصور شاه سليمان الصفوی-

الحسينی بهادر خان ، خلدالله دولته ، بتجويز

عالی حضرت اكمل الفضلاء والحكماء مجتهد -

الزمانی مولینا محمد باقر الخراسانی من مال -

الحضرت الفاضل الباذل ، ذی الحب الرقیع مولانا

محمد سمیع باهتمام سيد العالم العامل مير -

عبدالحسين وسعی حاجی محمد شفیع الاصفهانیين

في سنة ثلاث وثمانين و الف كتبه محمد رحيم .

در ازاره دو طرف در لفظ (علی) کاشی نموده اند بخط بنائی و

در میان آن سوره توحید است که آغاز آن اعوذ بالله ... این مدرسه

در سال ۱۳۴۶ ش از طرف منطقه اوقافی خراسان و سیستان خراب شده

و مجدداً از اساس آن را بنا نموده اند و با اینکه جهت حفظ صورت باستانی آن

تلاشهای فراوانی شده، معذک مختصر تغییر شکلی پیدا کرده و طبق آنچه در

سرردان نوشته شده این تعمیر سال ۱۳۵۰ پایان پذیرفته . اکنون بکلیاتی

درباره این مدرسه توجه فرمائید :

۱- نام مدرسه سمیعیه معروف بمدرسه باقریه .

۲- محل ضلع شمالی خیابان نادری نزدیک بفلکه حضرت .

۳- تاریخ بنا ۱۰۸۳ هجری .

۴- واقف ملامحمد سمیع سبزواری .

۵- متولی فعلی شیخ الاسلام اصفهانی با نظارت اوقاف .

- ۶- وکیل متولی حاجی مظفری
- ۷- رقبات موقوفه ۳۴ دربند دکان ، منزل ، مسافرخانه .
- ۸- میزان درآمد سالانه ۳۶۹۳۶۰ ریال (سیصد و شصت و نه هزار و سیصد و شصت ریال)
- ۹- نوع مصرف حقوق طلاب و خادم و اطعام و تعمیر مدرسه
- ۱۰- حقوقی ماهانه طلاب -
- ۱۱- تعداد اطاق ۳۴ حجره ، يك مدرس ، يك سالن قرائت ، يك مخزن کتاب و چهار اطاق دفتر و نگهبان و آبدارخانه .
- ۱۲- تعداد طلاب ۵۰ نفر .

کتابخانه مدرسه باقریه

***

این مدرسه دارای کتابخانه خوبی هست که اگر به آن توجه شود قابل استفاده خواهد بود ، يك سالن قرائت دارد در حدود ۸×۷ و يك مخزن کتاب بمساحت ۸×۶ متر مربع ، حدود چهار صد مجلد نسخه خطی دارد که تا کنون کسی آنها را بتفصیل ندیده و نگارنده مشغول تهیه فهرست مخطوطات این مدرسه می باشد ، و دارای ۵۸۰ مجلد چاپی است. کتابها در قفسه های فلزی با شیشه متحرك قرار گرفته و بسیار خوب نگهداری میشود لکن هیچگونه استفاده ای از آن نمیشود ، زیرا نه کتابخانه دارد و نه کتابخوان . نکته قابل ذکر اینکه در حاشیه یکی از کتابهای خطی این کتابخانه مطلبی دیدم نوشته بود که تاکنون کسی بآن توجه نکرده و گویا مقامات مربوطه هم غفلت داشته اند و آن اینکه،

نزدیک فلکه حضرت سرائی است نسبتاً بزرگ که از لحاظ موقعیت پر-
ارزش می باشد و اکنون مورد استفاده یک چلوکبابی است و چند نفری
در آن کسب می کنند ، در هر حال نیمی از این سرا وقف کتابخانه این
مدرسه میباشد، متأسفانه بجای اینکه عوائد آن صرف این کتابخانه شده
و آثار تمدن و هنر و فرهنگ این سرزمین محفوظ بماند هر دو بدست
فراموشی سپرده شده کتابخانه راگرد غربت گسرفته و آن سرا را دود
چلوکبابی پر کرده، شگفت آنکه منطقه اوقافی که حافظ و مسئول اینگونه
آثار است چرا بآن توجه نمی کند ! اکنون عین وقفنامه را در اینجا
متذکر میشود مطابق آنچه در حاشیه یکی از کتب خطی آمده .

بسمه تعالی

چون نصف از کل یکدربند تیمچه مرحوم
حاجی ملا محمد حسن صدر الحفاظ را عالی -
جناب ثقه الانام حجة الاسلام آقای شیخ محمد
رحیم ادام الله ظله العالی وقف فرمودند بر کتابخانه
مبارکه مرحوم خلد آشیان جنت مکان علامه
سبزواری اعلی الله مقامه که هرچه از منافع تعمیر
کتب زیاد آید متولی تیمچه مزبور کتاب اتباع
نماید و وقف مدرسه مزبور نماید ...